

KYYHKYNEN

3/2008

Viha

Rakkaus

Masennus

"En kerta kaikkiaan viitsi. En viitsi ratsastaa, se on liian liikunnallista; en viitsi kävellä, se on liian rasittavaa; en viitsi panna maata, sillä silloin olisi joko noustava, mitä en viitsi, tai jäätävä makuulle, enkä viitsi sitäkään. Kaiken kaikkiaan: minä en viitsi."
- Sören Kierkegaard

Sisältö

Mielen vuodet tunnelissa 4

Torsti Lehtinen ja irrationaalisen puolustus 10

Rakkaus elää Pyhän maan takapihalla 14

Eisegeesi 19

Kahden vaiheilla 20

Ylioppilaskuntaraportti 20

Nykyajan valitusvirsiä 21

Vaarallisten ajatusten seura 22

VAPAAEHTOISET

Miksi miljoona suomalaista tekee työtä ilman palkkaa?

Mikä kannustaa vapaaehtoisia toimimaan ilman rahallista korvausta? Mistä he saavat voimia vaativiin tehtäviinsä? Tänä syksynä Kotimaa haastattelee vapaaehtoistyötä tekeviä, esittelee vapaaehtoistyön eri muotoja ja kannustaa keskustelemaan aiheesta. Tule mukaan keskusteluun!

Tilaa nyt Kotimaa –50 % opintojasi täydentämään!

Haluatko perehtyä paremmin **kirkon ja seurakuntien asioihin**? Tahdotko pysyä ajan tasalla **kirkkopoliitiikan kiemuroista**, päivänpolttavista puheenaiheista ja vallitsevasta mielipideilmastosta? Kaipaatko tietoa alasi avoimista työpaikoista?

Oman alasi monipuolinen tietolähde

Kotimaa on jokaisen teologian opiskelijan tuore ja monipuolinen tietolähde. Se kertoo kirkon ja seurakuntien asiat laajemmin kuin mikään muu lehti. Se herättää keskustelua arvoista, jotka tämän päivän Suomessa vallitsevat. Torstaisin ilmestyvä Kotimaata täydentää joka arkipäivä päivittyvä Kotimaan verkkolehti www.kotimaa.fi

Samaan hintaan ilo!

Kotimaan välissä saat viisi kertaa vuodessa ilmestyvän ilo-lehden. Elämäntaito, parisuhde, perhe, hyvinvointi sekä kiinnostavat henkilöt ja ilmiöt kuuluvat ilon aihepiiriin.

12 kk
-50%
Säästät 44,50 (norm. 89,00)
Vain teologisen tiedekunnan jäsenille

Tuoreena
postiluukustasi
joka
torstai!

Hyödynnä opiskelijatarjous:

tilaa nyt Kotimaa+ilo
puoleen hintaan vain 44,50 /12 kk!
Soita puh. 0207 54 2333 tai tilaa
sähköpostilla tilauspalvelut@kotimaa.fi.

HUOM! Lähetä myös opiskelijakorttisi kopio tilauspalveluumme:
faksilla numeroon 0207 54 2342 tai postitse Kotimaa-yhtiöt,
tilauspalvelut, PL 279, 00181 Helsinki.
Tarjous on voimassa 31.12.2008 asti ja koskee vain uusia tilauksia.

Päästä meidät pahasta?

Miksi maailmassa on niin paljon pahuutta, jos Jumala on hyvä? Johtopäätös: tartutaan reippaasti ongelmaan. Hävitetään paha keskuudestamme, tai ainakin kätetään ja kielletään se. Sen voi myös helposti hukuttaa kaiken muun alle. Sen jälkeen maailma pysyy järjissään, kuluttajat jatkavat kuluttamistaan ja porvarillisuuden ideologia syötetään yhä uusille kansanjoukoille unelmana, johon ei mahdu säröjä muuten kuin raflaavaksi somistukseksi.

Pahan myöntämisen takana kun avautuisi maailma myös tunteisiin, jotka nöyryyttävät siistin suomalaisen ja saisivat julkisivun rakoilemaan ristipaineesta. Pahan käsittely kun on eri asia kuin torjuminen, ja kukaan ei anna takuita miten käy, kun antaa sille pikkusormen. Sellaiset pahaksi tai vääräksi leimatut tunteet kuten häpeä, kateus, viha ja raivo on siten johdonmukaisesti ja jatkuvasti kielletty arkipäiväisessä yhteiskunnassamme, ja yhä useammin koittaa päiviä jolloin se kaikki tuhkautettu räjähtää käsiimme. Oma mediasilmäni on syksyn kuluessa täysin väsähtänyt lukemaan uusista koulu- tai perheattentaateista, silti vuodattamatta yhtäkään kyyneltä. Mikä meitä vaivaa?

Valtiojohdon mukaan se on erityisesti aselaki. Näin nousi esille Kauhajoen verilöylyn uutisoinnissa. Kyyhkysen mukaan se on meidän inhimillinen kykenemättömyytemme rakastaa, vihata ja tuntea kaikkia muitakin inhimillisiä tunteita toinen toistemme keskellä turvallisesti.

Suomalaisia vaivaava masennus on joidenkin psykiatristen tutkimusten mukaan kytketty nimenomaan rakkauden- ja vihantunteiden estyneeseen ilmaisumahdollisuuteen. Haastattelimme YTHS:n psykiatria tästä asiasta kuten myös teologiien mielenterveyteen liittyvistä huhuista. Lääkärimme pystyi vahvistamaan, että tiedekunnallamme on yliedustus Ruusulankadun mielenterveyspuolella Töölössä.

Mitä Kyyhkysellä sitten on esittää nykykulttuurin tilalle? - Avointa hyväksyvää todellisuutta, jossa jokaisen ihmisen ainutkertainen arvo tuntevana ja tunteissaan sikarikkaana olentona myönnetään sekä sitoutumista tämän periaatteen mukaiseen elämään. Lisäksi esityslistalle otetaan **Torsti Lehtisen** määrittelemä *valistuneen irrationaalisuuden* käsite, jossa ihmisen horisontin täydelliselle rationalisoimiselle sanotaan selvä ei. Tämä näkökulma myös torjuu parhaiten kaikkien ideologioiden hyökkäysyritykset ihmistä vastaan.

Mielen vuodet tunnelissa

EIKÖ OPINTO-OPPAASSA LUKENUT VIELÄKÄÄN, ETTÄ TEOLOGIAN MAISTERIN TUTKINTOON KUULUU YHÄ USEAMMILLA DEPRESSIOON VIITTAAVIEN OIREIDEN PUHKEAMINEN JA NIIDEN KANSSA SELVIYTYMINEN?

DEPRESSIOTA EI KUITENKAAN HOIDETA KIRJATENTILLÄ. SE HEIJASTAA USEIN - EHKÄ ENSIMMÄISTÄ KERTAA - POTILAANSA PEILIIN NE ELÄMÄN KÄÄNNEKOHDAT, JOISSA TUNTEET OLISI PITÄNYT VOIDA ILMAISTA, VAIKKA SE OLISIKIN TUOTTANUT KIINTEÄSSÄ YHTEISÖSSÄ NIKOTTELUA JA PUNOITTAVIA KORVIA. SE OLISI OLLUT PIENI HINTA TUKAHDUTETTUA VIHAA SEURAavaan YÖVAELLUKSEEN VERRATTUNA.

Mikä helsinkiläisiä opiske-
lijoita useimmiten vaivaa,
tiedetään paperilla parhaiten
Töölössä. Ylioppilaiden ter-
veydenhoitosäätön ”antenni-
osastolla” lojuu menneiden
kuukausien Anna-lehtiä ja
keskusradiossa soi Dingo.
Muuten kerroksen tunnelma
on sen verran levollinen, että
jokunen ylioppilas pystynee
asioistaan avautumaan.
Terapeutit liitelevät - he sip-
uttavat kerroksessa hieno-
tunteisesti kuin askeliaan va-
roen. Minä olen saanut yhden
heistä sähköpostin päähän,
ja nyt aion pyydystää hänet
muutamalla koputuksella.
Ei ketään. Kurkin ovenra-

osta: tyhjä nojatuoli ja näy-
tönsäästäjä. Menen takaisin
aulaan, josta terapeutini,
psykiatrian erikoislääkäri
nappaakin minut aivan heti
kohteliaasti matkaansa ja ki-
pin kapin olen nojatuolissa.

Depressio hahmottuu taustaa vasten

Masennus tuntuu psykiatriin
mukaan siltä, miltä kuulos-
taakin.

- Silloin on alakuloinen
olo. Se on syvää melanko-
liaa. Elämä ei maistu, eikä
mikään tunnu enää tuottavan
mielihyvää. Tulevaisuuden
miettiminen ei tunnu kiehto-

SYYT

Puhdas ikkuna likaisessa huoneessa,
ei ole kotia jos ei ole kotonaan
siellä missä on itsessään.

Helsinki kohisee,
en ole vielä keksinyt itselleni syytä,
demonit vievät mukanaan
jos kädet eivät pitele
jalat eivät juokse.

Olisi kai syitä
alkaa tuhkien kaivelu
oppia suremaan kelvottomia teitä kirotulla matkalla.

valta, hän luonnehtii.

Onko depressio nykyään nuorten aikuisten yleisin mielenhäiriö?

- Kyllä se taitaa olla, psykiatri arvioi heti. Tämä aika korostaa yksilön menestystä ja sitä, ettei apua saisi pyytää. Tällaiset kovat arvot eivät ole hyviä.

- Oman kokemuksen mukaan monella on nykyään masennusta ja ahdistusta, jotka kulkevat useimmiten rinnakkain ja limittäin. Ne liittyvät aina suurempaan kokonaisuuteen, joten niitä on myös aina tarkasteltava sen kautta. Siinä mielessä depressio ei ole yksittäinen sairaus, joka voidaan helposti diagnosoida ja hoitaa.

- Kriisit ja traumaattiset tapahtumat, kuten onnettomuudet. Varsinkin koulukiisaaminen, ja siitä seuraava

ulkopuolelle jääminen. Syitä on monia. Yleistä on, että vihantunteiden tukahduttaminen saattaa johtaa depression. Jos huomaa itsessään vihaa, olisi aina tärkeää miettiä - vaikka terapeutin kanssa - mitä sille voisi tehdä.

- Opiskeluvaihe on monelle vaikeaa aikaa, jos siihen liittyy esimerkiksi muutto pienemmältä paikkakunnalta kaupunkiin. Kun totutut verkostot vaihtuvat uusiin, opiskelija saattaa joutua yksinäisyyden valtaan.

- Depression sairastuneet ovat usein erittäin vaativia itsensä suhteen ja ajattelevat, että muut ovat älykkämpiä ja parempia. Jos on korkea vaatimustaso, kaikki mitä saa aikaan voi mitätöityä helposti.

Teologit jonottavat vastaanotoille

Psykiatri ei aivan allekirjoita, että Helsinki olisi erityisen masentava kaupunki, mutta huhut siitä, että teologeja hakeutuu vastaanotolle enemmän kuin muiden tiedekuntien opiskelijoita pitävät paikkansa. Teologien depressio ei kuitenkaan johdu välttämättä varsinaisista opinnoista, vaan kiinnostuksen kohteista ja - varsinkin nykyään - individualistisesta suuntautuneisuudesta.

- Ihmisillä on tosi paha olla. Eivät nämä ole niin helppoja aikoja ollenkaan. Turvattomuus on vallannut alaa ja kaikessa pitäisi pysyä mukana.

- Kaikissa tiedekunnissa on mielenterveyspotilaita, mutta teologisesta tulee

niitä eniten. Teologia ei ole minullekaan aivan vierasta. Olen tottunut elämään teologipiskelijoiden kanssa. Eivät he sen hauraampia ole kuin muutkaan opiskelijat, mutta he ovat usein enemmän kosketuksissa itsensä kanssa. Se on kyllä teologeille kunniak-sikin. Monesti jo teologiseen tiedekuntaan hakeutuessa ovat suuret elämänskysymykset pinnalla, psykiatri sanoo.

- Mielenterveysongelmat saattavat olla teologeille hämmentäviä varsinkin jos niiden kanssa mennään lääkärille, joka näkee ongelman puhtaasti biologisena: oireet ja diagnoosi.

- Mielestäni on tärkeää asettaa tapahtumat aina suurempaa taustaa vasten: ”Mitä elämässäsi on ollut, alusta alkaen. Mistä asti on ollut paha olo?”

UNTERGANG

Olen taas levoton.

Tahdon syvemmälle salaisuuksiin.

Aikovat nyt viedä asunnonkin alta.

En ole ollut ahkera muurahainen

ja päivystänyt sosiaalipoliittista tilannetta.

Eivätkö he näe että minulla on kädet täynnä työtä?

Eivät.

Voiko totuus olla olemassa jos kukaan ei usko?

PROFESSORI

Mitä enemmän on henkeä, sitä enemmän pelkoa.

Teologian professori sanoi siihen vitsin,

täytyisikö hänen olla huolestunut

kun ei koskaan ole pelännyt

täytyisi!

Suhde vanhempiin heijastuu uskonelämään

Uskonnolliseksi luokiteltavan aineksen osuutta masennustapauksiin on vaikea määrittellä. Monesti esimerkiksi perhetaustasta johtuva myöhemmin puhjennut depressio koetaan kuitenkin tuntuvasti uskonelämässä.

- Kun on elänyt uskonnollisessa viitekehyksessä, kielikin muotoutuu sen mukaiseksi: elämä eletään sen kautta. Kristinuskossa monet kysymykset synnistä ja armosta tulevat lähelle, ja siihen saattaa liittyä myös depressiota, mutta vaikeampi kysymys on, johtuuko se uskosta.

- Jotkut kristilliset yhteisöt ovat ahdistavampia kuin toiset. Toisissa sallitaan

enemmän kyselyä ja erilaisia näkökulmia kuin toisissa. Monet niihin kuuluvat perheet saattavat olla hyvin erilaisia, vaikka tunnustus olisi sama.

Terapia ei psykiatrin mukaan operoi mystiikan maailmassa.

- Uskonkysymyksistä puhu-

ITSETIETOISUUS

Tarkkailen itseäni
kävellessä, juostessa, peilin edessä.
Jos yritän hymyillä,
valehtelen
ja sen voisi vaikka nauhoittaa todistusaineistoksi.
Jos salakuljettaisin tähän
jonkun toisen hekilön.
Toivotonta.

minen on joskus vastaanotolla monimutkaista, koska terapia on luonteeltaan arkista. Jos potilas toistelee vain, että on tehnyt syntiä Isää Jumalaa vastaan, häntä on ehkä syytä pyytää kertomaan myös omista vanhemmistaan. Toisaalta monella hyvin

sairaalla saattaa olla selkeää luottamus Isään Jumalaan, joka rakastaa ja välittää.

Onko masennuksesta iloa?

Depressio saattaa psykiatrin mielestä olla myös ovi pa-

rempaan elämänlaatuun.

- Varsinkin siinä mielessä, että potilas joutuu varmasti miettimään paljon elämään-
sä ja tunnelmiaan. Jos on kovin alakuloinen ja masen-
tunut, paranemisprosessi vie usein kauan aikaa, mutta sen kautta voi oppia ymmär-
tämään itseään paremmin ja olemaan itselleen vähän armollisempi.

- Masennukseenkin liit-
tyvä tunnemaailman avau-
tuminen saattaa vaikuttaa positiivisesti myös luovuuden hyödyntämiseen esimerkiksi taiteissa. Ajattelu, jossa tunteet kielletään on aina vaarallista, ja sellaista ko-
keneelle masennus voi olla avuksi.

Työ masentuneiden pa-
rissa on kuormittavaa työtä. Monet psykiatreistakin käyt-

tävät konsultaatiota ja am-
mattiapua.

- Kyllä tässä joutuu it-
seään pitämään kunnossa jatkuvasti. Mutta samalla olen huomannut, että dep-
ressiotakin pelätään turhan paljon. Tällaisia me ihmiset olemme, eivätkä nämä ilmiöt ole mitään outoja tai kauhei-
ta. Päin vastoin: depressio auttaa usein potilasta löytä-
mään itsestään uusia puolia ja suhtautumaan itseensä entistä rohkeammin.

Monet toipuvat

Mielenterveysongelmat saattavat leimata ihmisen muiden silmissä pitkäksi-
aika. Ilmiö on ikävä, koska Psykiatrin mukaan useat pää-
sevät itse asiassa nopeasti jaloilleen.

- Moni toipuu hyvin. Ma-
sennuksen tunteet kuuluvat joskus tietynlaisiin elämänti-
lanteisiin ja ovat niissä täysin tavanomainen reaktio. Ma-
sennus on näin ollen tietyissä olosuhteissa ”normaalia”.

- Viha saattaa ennakoida sitä. Jos on usein vihainen, on syytä kysyä, kuka sinua kohtelee huonosti. Jos vihal-
le ei voi mitään tehdä, se voi vuosien saatossa suuntautua kokijaansa ja kääntyä ma-
sennukseksi.

- Onneksi terapiaan suh-
taudutaan nykyään entistä asiallisemmin. On huomattu, ettei se ole mitään stigmati-
soivaa toimintaa, joka mää-
ritteli potilaan ihmisenä.

Entä miten masennusta voitaisiin ennaltaehkäistä opiskelumaailmassa?

- Toisen ihmisen arvos-

taminen on masennuksen välttämiseksi hyvin tärkeää. Kristityn erityisesti olisi aina muistettava, että ihminen on luotu Jumalan kuvaksi, eikä se muutu vaikeissa elä-
mäntilanteissa. Jokaisella ihmisellä on tärkeä merkitys. Tätä ei aina kirkkostaistelu-
sa muisteta.

- Välittämisen meininki on olennaista. Yhteisöllisyys, johon ei liity kahlitsevia ele-
menttejä on avainasemassa. Ja on tärkeää, että kysytään mitä kuuluu. Tällaisilla muo-
dollisuuksilla on väliä.

Teksti ja kuvat:

Petri Vähäsarja

Runot:

Paul-Samuel Tschornobyl

MUISTOT

Minulla on takanani muistoja
mutta edessäni terapia.

TEOLOGIA

Teologia tekee mielen sairaaksi.
Kirjastokaupalla tutkitaan,
tutkijat kuolevat,
vanhojen kirjojen lemu jää ilmaan leijumaan
hengen kurkotteluista.
Henki on aidattuna
uskonnon synkeään yrttitarhaan.

Syksy on tuonut lehtikasat
kellanruskeina betoniselle pihamaalle.

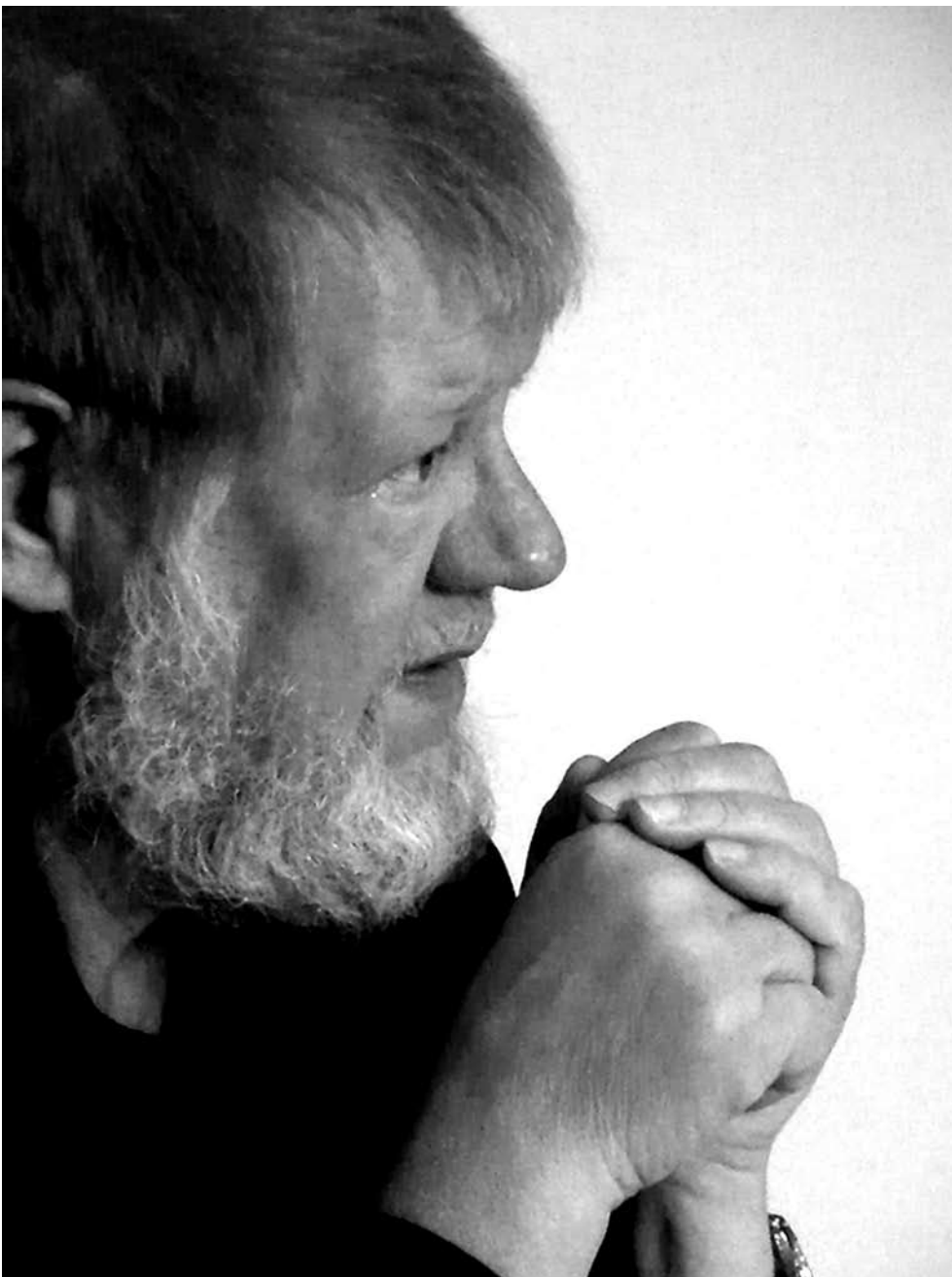

Depressio

- Masentuneisuus ohimenevänä tunnetilana tai -reaktiona kuuluu ihmiselämään ja on jokaiselle tuttu. Sen sijaan sairaute-na masennustila eli depressio lamaa toimintakykyä ja aiheuttaa kärsimystä sekä masentuneelle itselleen että hänen läheisilleen. Depressio on herkästi uusiutuva ja muuttuu joskus krooniseksi. Elämänsä aikana depressioon sairastuu joka viides suomalainen. Naisilla se on tavallisempaa kuin miehillä. Siihen voi sairastua minkä ikäisenä hyvänsä.
- Depression oireet ovat eri ihmisillä hyvinkin erilaisia. Kaikille yhteistä on uupumus, alakuloisuus tai mielihyvän tunteen katoaminen. Väsymys voi olla voimakasta.
- Taustaltaan depressio on monitekijäinen sairaus. Sairastumiseen vaikuttavat sekä perinnölliset että ympäristötekijät, todennäköisesti molemmat yhdessä.
- Uusin tutkimustieto viittaa siihen, etteivät pelkät perintötekijät yksinään aiheuta sairastumista. Ne muuttuvat merkitykselliseksi vasta kun ihminen altistuu erilaisille stressaaville elämäntapahtumille.
- Omalla toiminnallaan voi oleellisesti vaikuttaa sairastumisalttiuteen. Tärkeintä on oppia hallitsemaan stressiä. Hyviä hallintakeinoja ovat säännöllinen lepo ja liikunta. Hyvät ihmissuhteet auttavat selviytymään vaikeissakin elämäntilanteissa.
- Tutkitusti tehokkaita hoitomuotoja ovat psykoterapia ja lääkitys. Hoitoon kuuluu myös tiedon antaminen depressiosta sairaute-na.
- Lääkityksen ja psykoterapian yhdistämisellä on saavutettu parhaat hoitotulokset.
- Depression hyvä ja riittävän varhainen hoitaminen on paras tae toipumiselle ja elämän laadun korjaantumiselle.

Tarja Melartin, LT, psykiatrian erikoislääkäri, Hyvis-lehti 2006

MYSTEERI ON TUOTAVA TAKAISIN: Torsti Lehtinen ja irrationaal

”Meitä uhkaa-
via maailman
irrationaalisia
voimia ei tulisi
vastustaa vain
viileän ratio-
naalisen järjen
avulla, vaan
tulisi löytää
eräänlainen va-
listunut irratio-
naalisuus.”

isen puolustus

MAALISKUUN ENSIMMÄINEN PERJANTAI VALKENEE ESPANJAN MÁLAGASSA, ANDALUCIAN ETELÄRANNIKOLLA. SANTIAGON KESKIAIKAISEEN KIRKKOON KULKEE KIEMURTELEVA IHMISKULKUE, YLI PUOLEN KILOMETRIN MITTAINEN. NÄMÄ TUHANNET OVAT TULLEET KIERTÄÄKSEEN KEHÄÄ KIRKON PYHÄINKUVIEN LUONA, SILLÄ USKOTAAN ETTÄ KRISTUS ITSE RUKOILEE TÄNÄ PÄIVÄNÄ ERITYISESTI SAIRAIDEN PUOLESTA.

Torsti Lehtinen, kirjailija ja kristillinen filosofi muistelee vavahduttavaa kokemustaan Espanjan-matkansa viimeisinä päivinä viime keväänä. Kyseessä ei ollut kirkovuoteen tai ajankohdaltaan vaihtelevaan pääsiäisviikkoon liittyvä tapahtuma, vaan eräs tapaus keskellä paikallista voimakasta kultillista elämää.

- Siellä sellainen elämänmuoto otetaan todesta ja se on ihmisten arjessa läsnä. Vierestä hetken katseltuani astuin itsekin nöyrästi pitkän jonon perään ja seurasin muita häkeltyneenä.

Meneillään on Lehtisen esitelmä pienelle keskittyneelle kuulijajoukolle. Kirjailijan olemus puhuu siinä missä hänen sanansakin, harmaantuvan miehen ääni kuulostaa yhtä aikaa var-

malta ja hapuilevalta.

Hän on minulle tuttu kirjoistaan ja käännöksistään, kun fuksivuotenani kahlasin **Kierkegaardin** jalanjäljissä ja järkytyin intohimottomasta yliopistoteologiasta. Olisin mielelläni vaihtanut vai-kutelmiani tuon viisaan miehen kanssa hänen suomentamansa filosofin piiskatessa minua eteenpäin. Nyt annan hänen puhua.

- Meitä uhkaavia maailman irrationaalisia voimia ei tulisi vastustaa vain viileän rationaalisien järjen avulla, vaan tulisi löytää eräänlainen valistunut irrationaalisuus. On hyväksyttävä ettei ihminen ole vain järkeisolento. Puhuisin kultillisesta vastavoimasta, joka täytyy asettaa länsimaista sivilisaatiota uhkaavaa irrationaalisuutta ja kaaosta vas-

taan. Sellainen voima tuli uskoakseni vastaan noilla Málagan kaduilla.

- Suomalaisessakin todellisuudessa on näkynyt viime aikoina paljon merkkejä, kuinka jotkin paljon suuremmat voimat kuin rationaalisuus tuntuvat heittelevän ihmistä hänen sisimmässään, Lehtinen toteaa vaimeasti.

Hän vakuuttaa, että on samalla myös kohtuutonta vaatia ihmistä olemaan jokin pelkkä älyllinen tapahtuma, jossa ruumis olisi olemassa vain aivojen kannattelua varten - kuin jonakin päänkantotelineenä - ettei järkemme pyörisi kadun pölyssä ja liassa, olisi se sille oikein tai ei.

Mysteeri ei ole hallittava ongelma

Harmaantuva mies jat-

kaa rauhallista puhettaan:

- Elämässä on sellaisia ulottuvuuksia, joita ei voi ilmaista teoreettisen kielen avulla. Psykoanalyytikko **Carl Gustav Jung** puhui päivä- ja yökielistä jakaen ensimmäiselle täsmällisyyden sekä väitelauseet ja jälkimmäiselle runouden, taiteen ja muun viittauksissaan moniselitteisen kielen.

- Näiden rinnalla näen vielä kolmannen, nimittäin tekojen kielen. Rakkautta ei ole redusoitavissa älyllisyyteen eikä symboliseenkaan kielenkäyttöön vaan siihen astutaan lopulta tekemällä, Lehtinen tunnustaa.

- Kuolema käy myös hyväksi esimerkiksi. Patologisena tapahtumana tiede voi kertoa siitä toki kaikenlaista pätevää,

mutta metafyyssisenä, meidän maanpäällisenä lopullisena kohtalonamme kuolema on tieteen kielen ulottumattomissa. Siirrytään jälleen irrationalisuuden rajalle, jossa sanottava täytyy sanoittaa aivan toisin. Salissa on hiljaista.

- Eksistenssifilosofi **Gabriel Marcelin** käsitteellinen jako ongelmiin ja mysteereihin tulee tässä mieleeni. Ongelmia, kuten asunnotto-
muutta, ei pidä mystifioida niin, että siihen ei voisi vaikuttaa. Toisaalta mysteeriä ei saa tehdä ongelmaksi, jonka me voisimme ratkaista. Mysteerin edessä täytyy lopulta nöyrytyä. Sen edes-

sä ihminen myös kohtaa todellisen olemisensa. Tämä jako on ehdoton, muistuttaa Lehtinen.

Rakkaus ei ole hormoni

- Vulgaarimarxilaiset totesivat aikanaan, että aivot erittävät ajatuksia kuin kainalot hikeä. Tätä aineellista realismia irvaillen jotkut neuvostonuoret saattoivat todeta rakastettunsa tavatesaan: ”Rakas, minussa riehuu suunnaton hormonimyrsky!”

- Entäpä itsensä uhraava ja arvoa luova agape-rakkaus? Minusta olisi mahdotonta hyväksyä ajatus, että esimerkiksi

Dietrich Bonhoefferilla oli keskitysleirillä vain hieman erilainen aineenvaihdunta kuin muilla kärsivillä. Jotakin salaperäisempää sellaisen ihmisen persoonaan liittyy, joka vaatinee lähestymistä yökielen avulla. Ja silti jää jäljelle jotain mystistä.

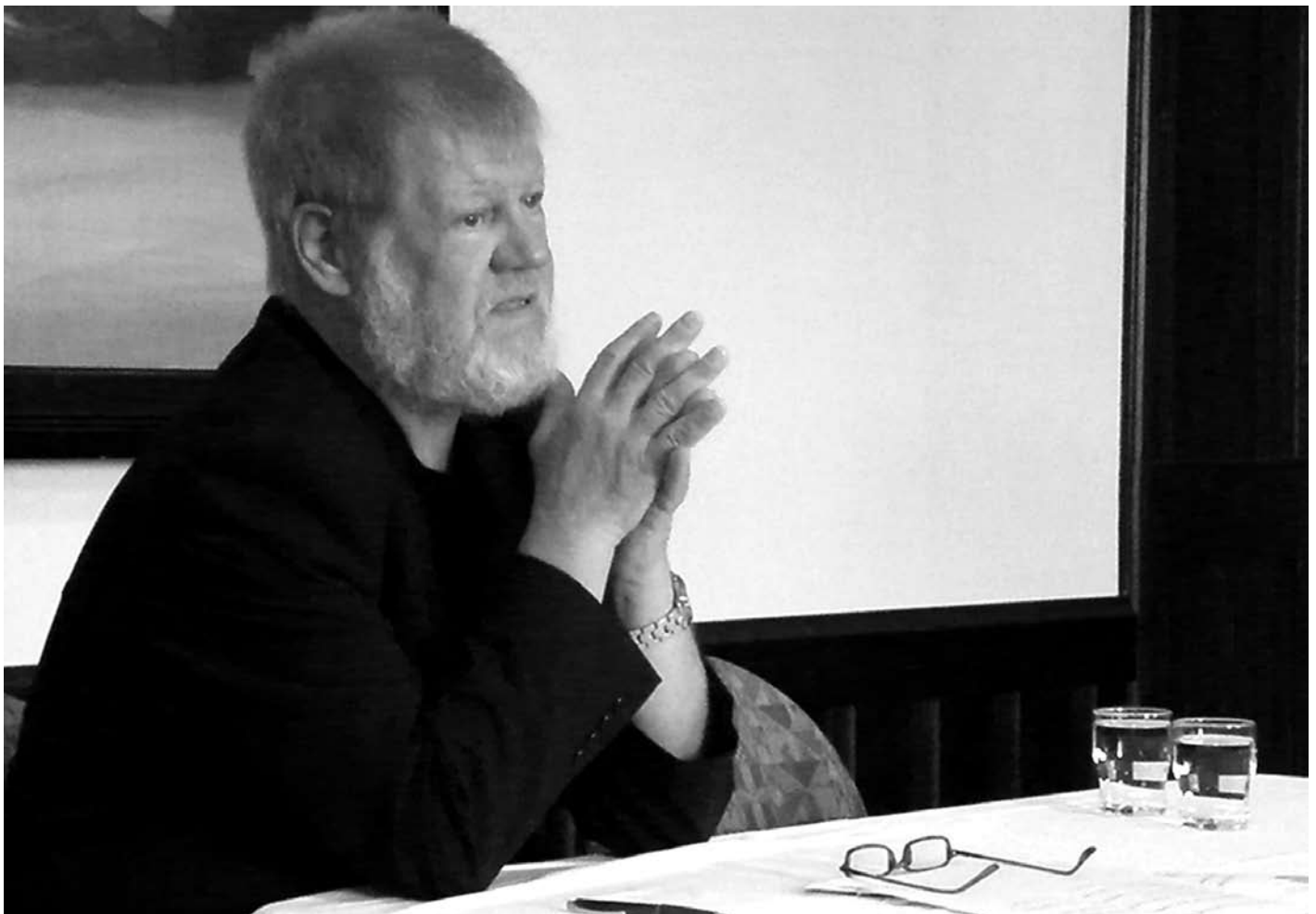
- Vielä haluaisin nostaa Luukkaan kertomuksen ristin ryöväreistä. Siinä on kaksi miestä aivan samanlaisessa tilanteessa, ja kuitenkin jokin saa heidät valitsemaan toisin. Mikä se on? kysyy Lehtinen.

Järki ei ole Jumala

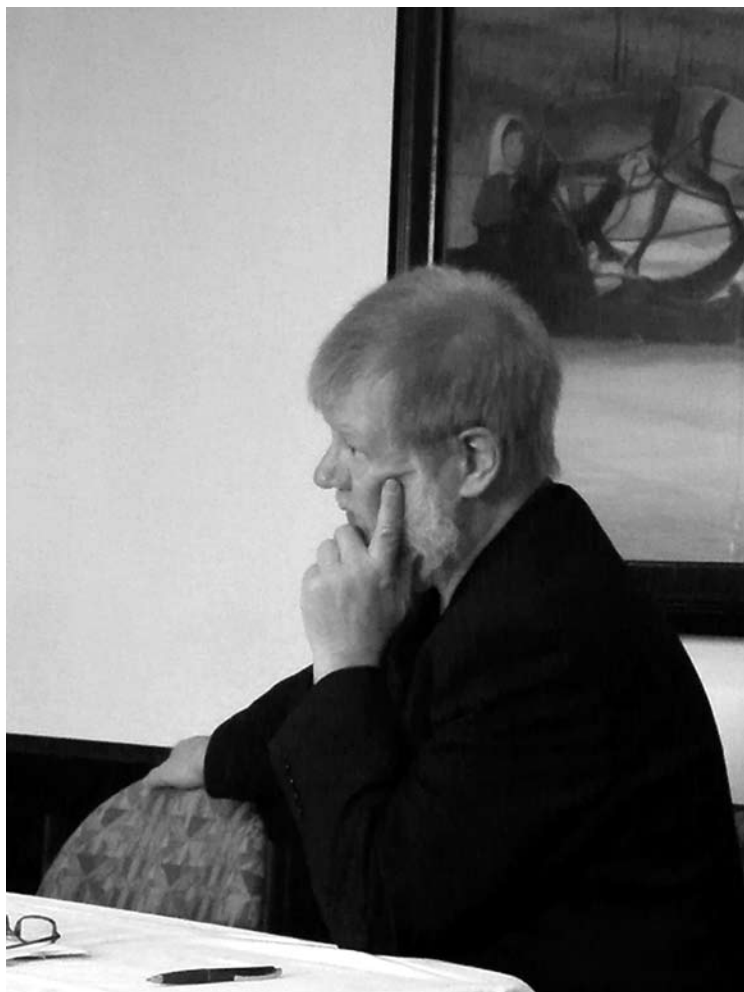
- Jumala on kauhistutta-

va mysteeri **Rudolf Otton** sanoin. Syvempi todellisuus kohdataan vain rajatilassa, jolloin älyn lamput sammuvat, jatkoivat samasta **Karl Jaspers**. Rajatilat voivat olla sekä kärsimykseen että hurmioon liittyviä, mutta ne ovat viime kädessä sanoittamattomia.

- Niin Vanhassa testamentissa kuin buddhalaisuudessaakin on muotoiltu ikivanha apofaattinen ajatus, että ne jotka puhuvat eivät tiedä, ja jotka tietävät eivät puhu. Jotakin kertakaikkista jää tarttumatta inhimilliseen kieleen. Jo mestari **Eckhart** vei ajatuksen niin pitkälle, että Jumalan pilkkaaminen on salatun Jumalan ylistämistä, koska

**”Minusta olisi
mahdoton-
ta hyväksyä
ajatus, että
esimerkiksi
Dietrich Bon-
hoefferilla oli
keskitysläirillä
vain hieman
erilainen ai-
neenvaihdunta
kuin muilla
kärsivillä.”**

meidän pilkkamme ei
yllä Salattuun vaan vain
itsetehtyyn kuvaamme
asti.

- Meillä protestantti-
sessa ajattelussa on kyllä
painotettu konkreettista
Jumalan kuvakieltoa
alusta lähtien, mutta vä-
hemmälle huomiolle on
jäänyt, että myös mieli-
ja kielikuvat ovat kuvia,
monesti vieläpä paljon
hallitsevampia, Lehtinen
huomauttaa.

Ihminen ei ole se mikä jo on

- Valistunut ihminen
joutuu lopulta tekemään
valinnan: joko pysytte-
lemään järjen arvioiden
ja älyllisen kyseenalais-

tamisen maailmassa tai
sitten hyväksymään doc-
ta ignorantian, oppineen
tietämättömyyden eli
tiedon ettei voi tietää.

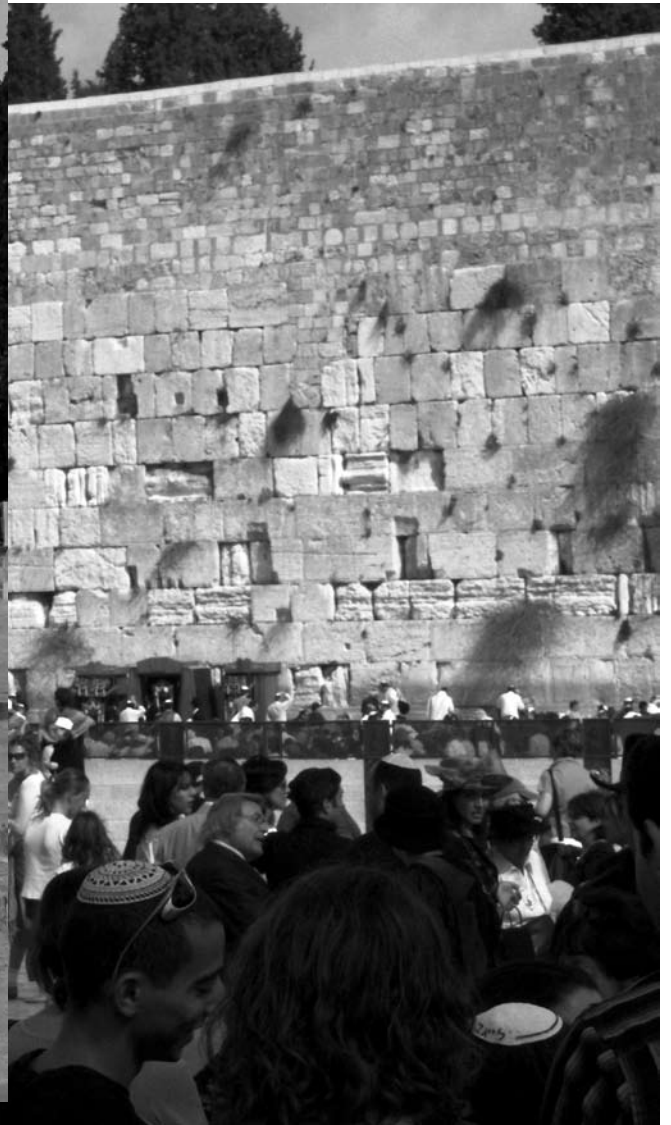
- Mitä Kierkegaardin
kanssa kulkiessa itse vah-
vasti elin, oli epätoivo
esteettisen ja eettisen
eksistenssivaihtoehdon
riittämättömyydestä
antaa perimmäistä
merkitystä elämälle.
Maailma ei anna vasta-
usta ihmisen ahdistuksen
kysymykseen. En voi
sanoa itse päässeeni
kovin pitkälle elämäni
tarkoituksen etsinnässä,
vaan vastaan tulee vain
kurkottautumisen ja hy-
pyn vaihtoehto.

- Minussa on Kierke-
gaardin tavoin kasvanut

vakaumus että elämän
merkitys syntyy vain
transsendenttisesti, mut-
ta niin että vain Jumala
itse voi lopulta tavoittaa
ihmisen. Se on ainoa
mahdollisuus koska ihmi-
nen ei saavuta koskaan
Jumalaa.

- Tämä Jumalan il-
moitus, ihmistä vastaan
tuleminen ei uskoakseni
voisi olla mikään kirja
sinänsä, koska kirja jää
aina perimmältään vain
ajatuksella vastaanotet-
tavaksi. Sen sijaan inkar-
noitunut, meidän kes-
kellämme elävä Jumala
on ainoa puhutteleva ja
riittävä vastaus, ja sen
uskon voineen toteutua
vain historiallisessa Jee-
sus Nasaretilaisessa.

**Teksti ja kuvat:
Pekka Mustakallio**

Rakkaus elää Pyhän maan takapihalla

MATKAKERTOMUS MUURIEN TAKAA JA EDESTÄ.

Ensitapaaminen

”Putin, Bush ja Arafat joutuivat kaikki helvettiin. Edes siellä he eivät voineet unohtaa kotimaansa politiikkaa - siksi kai se helvetti olikin - ja niinpä he jonottivat kaikki pääpirun yleisöpuhelimelle, jolla saattoi soittaa maailmaan. Putin soitti ensin. Hän puhui useita tunteja ja pirunsihteeri veloitti häneltä useita satoja dollareita.

Kun puhelin vapautui, Bush kilautti Valkoiseen Taloon kuuluisia kyselläkseen, puhui noin puolisen tuntia ja pirunsihteeri veloitti häneltä vähän toista sataa dollaria. Viimeisenä soitti Arafat. Hän puhui yli viisi tuntia pääsemättä mihinkään tyydyttävään lopputulokseen. Pirunsihteeri kirjasi hänelle alle kymmenen dollarin laskun. - Paikallispuhelut ovat halpoja, totesi pääpiru.”

Näin minut toivotetaan tervetulleeksi Ramallahin evankelisluterilaisen kirkon vanhemmiston kokouksessa. On ensimmäinen päiväni Palestiinassa. Kuulijat nauravat ja minunkin suuni vääntyy tahtomatta hymyyn.

Palestiinan nurkkaan ahdistettu sydän sykkii vahvasti. Tämä kansa kertoo sankaritarinoita ja nauraa huolensa karkuun. He ampuvat ilmaan ilosta ja vihasta. Tämä kansa kasvaa yhteen; huolehtimaan, jakamaan, suojelemaan ja olemaan rohkea. Tämä kansa pyristelee itsenäistymään; yhtäällä vihollisestaan, toisaalla toinen toisistaan. Tämä kansa kaipaa mennyttä ja väheksyy sitä mikä on nyt, nuolee haavojaan ja odottaa parannusta. Tämä kansa oppii häpeämään ja kuitenkin se nostaa päänsä pystyyn.

Niin he kaappaavat minut pyörteisiinsä. Olen uppo-uto ja silti minut tunnistetaan ja otetaan omaksi. En voi kokea sitä, mitä he ovat kokenut, ja kuitenkin: heidän itkunsa on minunkin itkua; heidän hymynsä saa minutkin hymyilemään.

Heidän ilmeet löytävät kodin kasvoiltani ja niin sykkii minun sydämeni. En pelkää rakastua, en täällä - en tähän kansaan

Meidän maailmamme rajoilla

Täällä Ramallah'ssa me olemme kaikkea niin lähellä. Aamulen-

killä katson horisonttiin kukkuloiden välissä kimaltelevaa Jerusaleomia. Illalla suosikkiravintolani terassilta näen rannikon Tel Avivin valot. Kun Saddam 1990-luvun alussa pommitti Israelia, nousivat Ramallah'n asukkaat talojensa katoille katsomaan live-kuvaa.

Emme me ole kaukana, mutta meiltä puuttuvat tiet tulemiseen ja menemiseen. Tästä kaupungista on useita portteja ulos. Niiden läpi pääsee parissakymmenessä minuutissa, kolmessa tunnissa tai ei ollekaan. Niiden läpi päästäkseen tarvitaan lupa, tahtoa ja ripaus onnea.

Istumme maailmamme rajalla autossa Qalandya Checkpointilla. Puomi lasketaan auton eteen. Nousemme totuttuun tapaan ja tavan mukaisesti ärtyneinä ulos autosta mennäksemme matalaan hallirakennukseen, jonne kovaaääninen meitä hätistelee. Kukaan meistä ei ymmärrä hepreaa. Kaivamme kulkulupia esiin.

Ennen tarkistuspistettä erkaannun arabiystävistäni, jotta näytän yksinäiseltä, eksyneeltä, hölmöltä turistilta. Vihreä ja punainen valo vilkkuvat ja välillä portti räjähtää lukkoon jonkun kasvoille. Ihmiset hermostuvat ja tuuppivat ja miehet koettavat olla koskematta naisiin. Menen ihmistungoksessa kalteripyöröovien läpi seuraavaan odotustilaan.

Paksun lasin takana minun hermostuneen katseeni ottavat vastaan tiskille nostetut Israelin armeijan maiharien pohjat. Kovaaääninen jatkaa komentelemista ja me arvailemista. Toimistossa rönöttää alle parikymppisiä sotilaita. Erästä musliminaista vieressäni käsketään riisumaan huntunsa ja kaapunsa. ”Out of security reasons.” Tuntemme yhtä aikaa häpeää ja kunniaa. Miehet kiroavat sotilaita ja naiset kuiskailevat hermostuneesti. Tänään minun tarvitsee vain vilauttaa passiani. ”I was visiting”, totean vakaalla äänellä - vihreä valo.

Kopin päässä toiset kalteripyöröovet päästävät minut takaisin valoon. Tiedän olevani yhä valvontakameroissa ja siksi jatkan matkaani yksin, kunnes nousen autoon kauempana. Valmistaudun naurahtamaan kevyesti - siihenkin olen tottunut - ja yritän sanoa jotain hauskaa. Vaihdetaan checkpoint-kuulumisia.

Seuraavan tarkastuspisteen ohitamme autosta poistumatta,

sillä olemme riisuneet päällimmäiset vaatteemme. Narutopeissa käymme kyseenalaistamatta maallistuneista venäjänjuutalaisista.

Jerusalem, uskonon vaimo

Jerusalem on ahdistava kaupunki. Siellä on liian monen liian monta omaa maailmaa, että voisin pitää siitä. Eikä kukaan välitä mistään muusta kuin omastaan. Horisontissa silmää hivelnyt kaunis ja kimalteleva kaupunki lepää nyt minun ympärilläni paiseita täynnä, sairastaen, hengettömänä. Tunnen oloni levottomaksi.

Itä-Jerusalemossa arabit tuuppivat ja viheltelevät. "Hello my friend, mitä kuuluu?" He katsovat vain sitä, miltä näytän. He

len pitkässä mustassa hameessa ja pitkähihaisessa. En tiedä, miksi tottelen ja ketä, sillä kukaan ei katso kohti. He kohottavat rukouskirjansa kasvojensa eteen, vaihtavat eri puolelle kätään tai kääntävät selkensä, ettei heidän tarvitse nähdä minua. Ei heidän tarvitsekaan, sillä täällä minua ei ole. Vielä minä tarkistan, että kaulassani roikkuvan risti on visusti piilossa, koska täällä niin on soveliaista.

Kuten ihmiset kautta aikojen ja jatkuvasti ympärilläni, niin sa-
moin myös minä valitsen kotini, rakkaimpani. Mutta missä osoi-
tan uskollisuuttani? Ei minusta ole sylkemään noille kasvoille, ei
puhkomaan paiseita ja parantamaan - ei minusta ole hengittä-
mään raittiutta tähän itsestään piittaamattomaan Jerusalemiin,
joka ei tunne rauhaa. Minä olen kuten kaikki muutkin. Päivän
päätyttyä minä taas hakeudun sinne, missä minun on hyvä olla.

luulevat, että olen eksyksissä. Itä-Jerusalemossa kannattaa kantaa avoimesti ristiä ja puhua kaikki se arabia, mitä osaa - uskovat ainakin, etten ole juutalainen.

Vanhassa kaupungissa ihmisvirrat kulkevat pitkin ja poikin. Ortodoksijuutalaiset vaeltavat ilmeettöminä Länsimuurille. Arabit polttelevat tupakkaa kahviloittensa edustoilla. Tekevät kauppaa. Yksi ryhmä turisteja koettaa epätoivoisesti löytää Golgataa. Toiset pitävät juuri hartautta asemalla, jossa Kristus pyyhkäisi hikikarpon otsaltaan. "Shalom, shalom!" he tervehtivät hepreaksi arabikauppiaita, ja minua suututtaa ja naurattaa - missä he mielestään ovat. Minä itse tiedän tarkalleen mitä olen, eikä kukaan näe sitäkään päällepäin.

Länsi-Jerusalemossa voin olla "niin kuin kuka tahansa". Helteellä vaatteita pidetään vähän, kadulla erilaiset kristukset julistavat tulemistaan eikä Palestiinaa ole. Voin istahtaa mäkkiin syömään hampurilaisen - ilman sianlihaa ja maitotuotteita tietysti - ja olla kuulumatta yhtään minnekään.

Uskonnolliselle juutalaisalueelle saavuttaessa rajakyltit kehoittavat naisia pukeutumaan pitkään hameeseen ja miehiä löysiin housuihin. He elävät tooran mukaan ilman vaihtoehtoja. Hikoi-

Minun rakastettuni tarinaa luetaan kivistä

Palestiinalaislapset ovat tulleet kuuluisiksi kivistä kourassaan. Toisten mielestä se on kuvottavaa aivopesua, toisten mielestä sympaattisen harmitonta.

Kotimatalla näemme isoja kivenmurikoita tien varrella ja ne saavat meidät pelkäämään - ne kertovat, että aikuisetkin tarttuvat kiviin. Enemmän kuin vastaanotettuja Israelin armeijan tankkeja me pelkäämme, että jäämme väliin. Me pelkäämme kiviä, joilla voimme jäädä toinen toistemme jalkoihin.

Kotona Ramallah'ssa lähes naapurissamme on Palestiinalaisalueiden itsehallinnon parlamenttitalo. Siinä talossa on joka toinen ikkuna rikki. Tässä maailman kolkassa hallitsijat toisensa jälkeen saavat kokeilla valtaansa, harjoitella verbaalisia voimannäytteitään, kasvattaa egoaan ja kirjoittaa itsensä historiaan. Joka toinen ikkuna on täällä rikki ja jotkut alueet täysin raunioina. Voisi luulla, että tämä on paikka, jonne kuka tahansa voi tulla heittelemään kiviä, kun suututtaa.

Ja tämä kansa, minun rakastettuni, se kirjoittaa tarinaa ylitse kivimuurien niin kauas kuin yltää. Häpeän ja suutun sen ka-

Taustatietoa ja käsitteellistä selvennystä

Palestiinalaisalueilla asuu vajaa neljä miljoonaa arabia, **Länsirannalla** 2,4 ja **Gazassa** 1,5 miljoonaa. Israelin väestöstä noin viidesosa on arabeja. Enemmän kuin kuusi miljoonaa palestiinalaista asuu pakolaisina ympäri maailmaa.

Ramallah on palestiinalaisalueiden hallinnollinen keskuskaupunki ja sijaitsee linnunteitse noin 15 kilometrin päässä Jerusalemissa pohjoisessa. Ramallahin erottaa Jerusalemissa ja Israelista betonimuuri, joka piirittää Länsirantaa ja sen kaupunkeja. Kirjoittaja on asunut Ramallahissa vuonna 2006. Hänelle Ramallah on kuin toinen koti.

Jerusalem on jaettu Länsi- ja Itä-Jerusalemiin. Länsi-Jerusalem on osa modernia juutalaista Israelin valtiota, joka perustettiin kansainvälisellä päätöksellä vuonna 1948. Itä-Jerusalem puolestaan kuuluu Israelin vuonna 1967 miehittämiin alueisiin. Vanha kaupunki on osa Itä-Jerusalemiä. Siellä sijaitsevat juutalaisten, kristittyjen ja muslimien pyhimät paikat. Vanhan kaupungin yleisilme on pirstoutunut mosaiikkimaisesti kaikenlaisten kansalaisuuksien ja uskonnollisten ryhmittyneiden kesken.

Arabi viittaa kirjoituksessa syntyperäiseen palestiinalaiseen. Heitä asuu sekä miehityillä palestiinalaisalueilla että Israelin kansalaisina, jolloin heitä saatetaan kutsua myös nimityksellä Israelin-arabi. Palestiinalainen arabi voi olla joko muslimi (n. 98%) tai kristitty (n. 2%).

Rakkaus tarkoittaa kirjoituksessa syvää kiintymystä, sitoutumista sympatiaan ja empatiaan sekä yhteenkuuluvuuden tunnetta toiseen. Rakkaus etsii ymmärrystä. Kirjoittaja pyytää lukijaa välttämään käsitteen liiallista politisoimista.

Viha tarkoittaa kirjoituksessa halua torjua sekä tahdottomuutta sympatiaan ja empatiaan, kokonaisvaltaista halua olla suvaitsematta toisen olemassaoloa sellaisena kuin toinen on. Viha etsii oikeutusta. Käsitteeseen pätee sama ylläesitetty pyyntö.

Lähteet:

CIA - The World Factbook - <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/is.html>

Global Exchange - The Palestinian Diaspora - <http://www.globalexchange.org/countries/mideast/palestine/refugeeFacts.html>

pinaan. Minä en saata ymmärtää ja samalla minä ymmärrän. Enkä minä voi muuttaa tätä kansaa, sillä sekin yhä haluaa kirjoittaa tarinansa tämän maan historiaan.

Mitä meistä oikein tulee

On taas tavallinen koti-ilta telkkarihuoneessamme Ramallah'ssa. Katsomme uutiset maailmalta - joskus jopa tunnin välein niin kauan kuin jaksamme valvoa - ja ne kertovat elämästämme täällä. Ei tässä ole mitään järkeä; miten näin yksityisestä voidaan tehdä kaikkien omaisuutta?

Välillä koko poliittinen touhu tuntuu järjestetyltä kuin arabitouhuun naimakaupat kautta aikojen. Näin se menee: Joukko suvun miehiä saapuu talon pihaan. Heille tarjotaan kahvit, vaikka johan kaikki tietävät, mitä he tulivat hakemaan. Neuvotellaan. Kahvia tarjotaan lisää, sillä se kuuluu tapoihin, ja tunnelma käy tahattoman kireäksi. Joku haastaa riitaa väittämällä, että sulhasta on loukattu. Kahvi kylmenee ja veri vetää asettumaan omalle puolelle. Lopulta ei ole kuin kahden kunnia eikä mitään keskustelua. Yläkerran hiljaisuuteen kantautuu miesten mekastus. Joku siellä miettii kohtalooaan ja sitä, kuka näistä asioista oikein päättää.

Jospa se kaikki olisi romanttista! Ilman eturistiriitoja, kunnianloukkauksia, vallanhimoa ja fundamentalismia! Jospa jokainen saisi valita, mihin rakastua, ja pitää omansa jakamatta kenellekään. Varmasti me voimme syyttää muita, kieroilijoita, maailmanjärjestystä ja perimäämme siitä, että meillä ei suju.

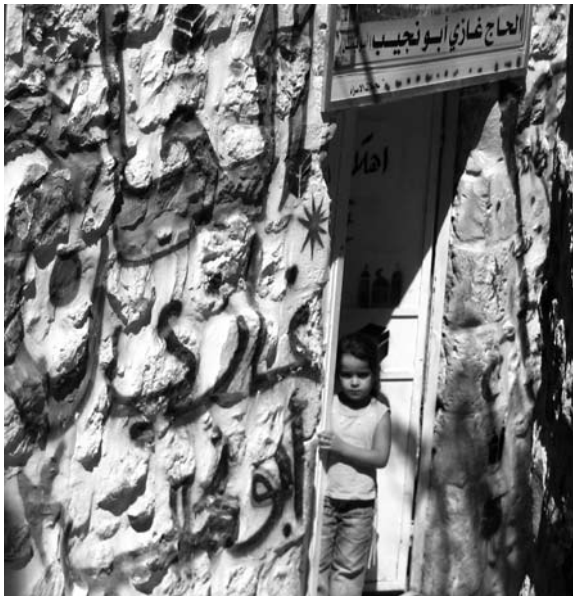
Näissä rajoissa tulee väistämättä vastaan viha. Se nostattaa värin poskille ja tekee rakkaudesta verenpunaisen. Joskus rohkeimmillani kysyn: voiko meidän rakkaudemme edes tulla ilmaistuksi ilman vihan kehystä?

”Sillä katsokaa, kuinka suurta intoa juuri tuo Jumalan mielen mukainen murehtimiseen on saanut teissä aikaan, mitä puolustautumista, mitä paheksumista, mitä pelkoa, ikävöimistä, kiivautta, mitä kurittamista!” (2.Kr.7:11)

Mitä meistä oikein tulee? Me rakastamme, me vihaamme näissä ahtaissa rajoissa. Minne me sovimme tuntemaan näin? Kuka sovittaisi meidät?

Rakkaus näkee pimeässä

Tuskastun Suomesta tuleviin kirjeisiin, joissa minua rohkais-

taan sivistyneesti ymmärtämään, miten molemmilla puolilla ollaan yhtä väärässä ja tehty samat virheet. Minä olen täällä rakastettuani lähellä, minä tunnen sen eikä kukaan muu ymmärrä meitä. Näin on minusta tullut sellainen, millaisia rakastuneet ovat. Olen valinnut puoleni.

Täällä olen luopunut siitä puolueettomuuden harhasta, joka uskottelee, että ymmärrys voi karttua kliinisesti rajalla: esimerkiksi ja kantaaottamatta toinen jalka toisella ja toinen toisella puolella. Rajoja voidaan luoda ja ne voidaan ylittää - siihen uskon ja sen tiedän - rohkeasti, pelokkaasti, ovelasti, laittomasti ja jopa röyhkeästi. Rajoja voidaan myös muuttaa. Mutta kahdella silmällä ei yksi sydän voi havaintoja tehden katsoa kah-

teen eri suuntaan - ei varsinkaan samanaikaisesti, eikä liioin aidalla hoippuen. Ei - kukaan ei voi haljeta kahdeksi.

Oppia ymmärtämään toista on sitä, että opettelee katsomaan kuin rakastettuaan. Rakastetuksi toinen katsotaan tilaa antamalla ja uskomalla hyvästä ja pahasta mieluummin hyvää. Sille, jolla ei ole omaa maata, tahdoin raivata tilan puhua hänestä itsestään. Tahdoin antaa mahdollisuuden tulla osaksi minua. Oppia ymmärtämään on sitä, että antaa mahdollisuuden, kohdistaa katseensa ja avaa sydämensä. Jollekin - sillä tämä kaikki tarvitsee kohteeksi toisen.

Kun rakastuu, on sokea, vaikka näkeekin. Ja me olemme sokeita aina jollekin - vain rakastunut voi sen ymmärtää. Vain rakastunut joutuu kohtaamaan sen kipeyden, mitä rakkaus ja viha saavat aikaan. Vain sokeasti rakastunut ymmärtää hapuillen aavistaa, että rajan tuolla puolen on vihollinen, joka myös rakastaa ja jota rakastetaan.

Rakastuminen tuottaa vihan. Sitten rakkaus turhentaa sen - sillä rakkaus pakottaa aina näkemään enemmän kuin itsensä. Rakkaus vie rajalle, jonka molemmilla puolilla on rakkaus ja sitä vastassa viha. Tiedän, etteivät tunteet asu kivissä eivätkä järjestelmissä, vaan meissä. En voi paeta konfliktiin; tässä on meidän elämämme - rajalla.

Ei rakkaussasioissa ole mitään järkeä

Länsirannalla on yleislakko. Taas. Gazassa kuolla näinä päivinä taukoamatta ja me kautta Palestiinan osoitamme tukemme lakkoilemalla yhteiskunnassa, joka ei parhaimmillaankaan toimi. Tämä on suruaikaa ja puemme kasvoillemme mustan. Poliisi valvoo, ettemme käy ostoksilla, emme soita musiikkia kovalla emmekä millään muullakaan sopimattomalla tavalla loukkaa surua. Näin me osoitamme, että tunnemme heidän tuskansa. Ja kuitenkin: heidän tuskansa on meille vieras. Ei kansalla ole vain kansan tunteet, haluamme tuntea itse. Sitä paitsi: tänään meillä piti olla juhlat.

Illan hämäryydessä vedämme verhot kaikkien ikkunoiden eteen. Katu on tyhjä, sillä moni saapuu paikalle jalkaisin. Joku kauppias jossain syrjemmällä avasi kauppansa takaoven poliisin uhalla-kin ja hankimme tarjoilut. Joku vähän väliä käskää laittamaan musiikkia hiljemmalle. Kaiken varalta joku vilkuilee kadulle. Nauramme, syömme, tanssimme ja laulamme. Emme me halua satuttaa ketään emmekä osoittaa mitään. - Antakaa, voi antakaa meidän iloita! - Tänä iltana ravistamme sydämemme irti maan murheista. Niin kuin rakastavaiset konsanaan olemme tänään vain me.

Teksti ja kuvat: Anna-Liisa Tolonen

NUORI KUULUU - KUULU SINÄKIN

**Nuorten Keskus ry
on valtakunnallinen,
kristillinen
nuorisotyön järjestö.**

**Tehtävämme
on saada nuorten
ääni kuuluviin
niin kirkossa
kuin koko
yhteiskunnassa.**

**TULE MUKAAN
TOIMINTAAN,
TARJOAMME SINULLE:**

vapaaehtoistehtäviä
mm.

Operaatio Saappaan,
NAVI:n
ja kansainvälisten
asioiden parissa

yhteistyöverkoston
nuorisojärjestöjen
ja kouluttavien
laitosten kesken

tuoretta tietoa
kirkollisista
ja kasvatusalan
teemoista
ja tapahtumista

monipuolista
ihmissuhdekoulutusta

innostavaa
materiaalia
rippikoulu-
ja nuorisotyöhön

kesätyöpaikkoja
kansainvälisillä
rippileireillä

**www.nuortenkeskus.fi
- KÄY KATSOMASSA!**

**Nuorten
K E S K U S**

Syysunelmia: kungfu-tunti

Yritin keskellä kaaostani jäädä rauhassa katsomaan, mihin olen päätynyt ja mitä seuraavaksi tapahtuu. Ja yritin levätä ja jäädä odottamaan, rauhasta käsin, jäädä vihreiden puiden varjoon. Luottavaisin mielin.

No, en pystynyt.

Niinpä syttyivät silmäni palamaan ja heitin tiskit lattialle niin että kilisi ja kolisi. Sulloin kaikki vaatteet kaappiin ja vedin töpselit irti ja silppusin laskut ennen eräpäivää. Join pullon viiniä kahdella huikalla, käänsin volumen naapureille asti ja katsoin ikkunasta pientä taivaanplänttiä, jota tämä betonimeri kannatteli korkealla. Katsoin elämää leveämpään peiliin ja inhosin kaikkea mitä näin - en siksi minkäläistä se oli nyt - vaan sen vuoksi minkäläistä se oli ennen ollut.

Horjuin sängyn ja seinän välillä typerä ilme naamalla niin kuin parketillani olisi ollut yleisöluistelu ja minä olin yksi huono, hiljainen musikaali.

Ja hartauskirjat notkuivat pöydilläni ja hyllyssäni Raamattuineen päivineen, kun musiikki keinutti ja tuuli puhalsi ikkunasta ja minun majani sisällä satoi lämmintä aurinkovettä. Ja minä en tanssi, mutta muistan kaiken kulkeneen eteenpäin askelin.

On pakko heittäytyä ja antaa koko painolleen valta, vaikka näkee kuinka vanhat runot pursuavat hyllystä ja pirstaleiset astiat jäävät niille alustoiksi. Ja on pakko unohtaa rytmi eli antaa sille oman linnan avaimet. Sulkea rauhassa silmät ja antaa sielun paiskata maahan ja antaa sen retuuttaa minua pitkin lattiaa ja asunnon seiniä ja heittää kattoon niin että lamppu räätisee ja valot vilkkuvat ja pudottaa sängyn päälle ja sen kautta sinne mistä tulinkin - eteiseen.

Ja - otin eteisestä vauhtia kesärenkaat jalassa ja iskin näyttöön puisen punaisen virstanpylvään kuin olisin niitannut vampyyrin kiinni pellonreunaan ja se ritisi, sähköisi viimeisen kerran ja kuoli siihen paikkaan, vuoti sinistä verta. Mutta minä en aikonut enää palata entiseen ja siksi päätin yrittää muuttaa kaiken, mitä muutettavissa oli. Kääntää tyhjyyden epätoivoksi, kääntää eilisen voitoksi, kääntää varmuuden seikkailuksi ja turvapaikan autioksi pieneksi saareksi keskellä myrskyisää mustaa merta. Jotta tuntisin etäisesti eläväni niin kuin minulla ennen oli tapana elää.

Ja koko ajan minusta tuntui, että asunnon ulkopuolella kulki äänettömillä askelilla niin, että tuskin oksat raksuivat ja etsi ovea surullisilla silmillään - väärintekijöiden ja heikkojen ainoa ystävä: Ja vapauden avaimet hakatuissa käsissään. Ikuisuus, jolle ei ole sanoja, oli piirretty niihin ja taivaalle, kodin kohdalle - varjoisan puun rauhaan - tiputeltu jokaisen luodun nimi.

Kirjoittaja on hengästynyt

Yliopistouudistus etenee kovaa vauhtia. Yliopistolaki on ollut lausuntokierroksella yliopistoissa tänä syksynä. Ensi keväänä se on tarkoitus saada eduskunnassa läpi ja ensi syksynä sitä pitäisi jo alkaa soveltaa. Vuoden 2010 alusta kaiken on tarkoitus olla toisin. Mihin ihmeeseen hallituksella on kiire?

Myös Helsingin yliopistossa muutosehdotuksiin on täytynyt reagoida nopeasti. Yliopiston rakennetta ja taloushallintoa uudistetaan. 12.11. konsistori päättää yliopiston uudesta rakenteesta. Sitä ennen ehdotus on kommenttikierroksella tiedekunnissa. Ehdotuksessa todetaan esimerkiksi, että pienistä tiedekunnista poistetaan laitokset. Näyttää siltä, että ainakin teologinen ja oikeustieteellinen tiedekunta kuuluvat tähän joukkoon.

Tulevaisuudessa dekaanin tulee johtaa tiedekuntaa kuin yritystä: hän palkkaa työntekijät professoreita lukuunottamatta ja on vastuussa budjetin laatimisesta ja toteutumisesta. Pääsääntöisesti voidaan sanoa, että yliopistouudistus keventää hallintoa sekä keskittää valtaa ja taloudellista vastuuta. Hyvin oikeistolaisia päämääriä. Enää ei kuitenkaan auta harata vastaan. Yliopistoyhteisö voi enää tehdä kaikkensa sen eteen, että uudesta laista saadaan mahdollisimman hyvä ja oikeudenmukainen. Ja me voimme alkaa sopeutua ajatukseen, ettemme ole enää laitosten pääaineopiskelijoita - eikä opettajia voi enää etsiä laitoksilta.

Lisätietoa yliopistouudistuksesta <https://alma.helsinki.fi/doclink/118433>.

Saara-Maria Jurva
*opiskelijaedustaja kollegiossa,
tiedekuntaneuvostossa ja
kirkon teologikoulutus-
toimikunnassa*

Ylioppilaskunta- raportti

Pelkoa ja inhoa ylioppilaskunnassa

Lauri Laine

*Ainejärjestöjen edustajisto-
ryhmän puheenjohtaja*

Tarkkaavainen mediakyylä huomasi ehkä kesän aikana valtakunnallisen tiedotusvälineistön kiinnostuneen yllättävällä intensiteetillä ylioppilaskuntamme sisäpoliittisesta keskustelusta.

Rakkautta ja vihaa herättänyt järjestötilajako sai huomiota osakseen niin lehdistössä kuin tv-uutisissakin. Harvoin opiskelijajärjestöt näkyvät ulospäin yhtä voimakkaasti. Taistelu nykyisten ja entisten opiskelijoiden sydämistä ja mielistä jatkui kiivaana kalkkiviivoille asti eikä viime metreiltäkään dramatiikkaa puuttunut. Tuloksena oli kuitenkin järkevään pohjoismaiseen tyyliin kompromissi, johon kaikki kiistan osapuolet saattoivat lopulta taipua.

Järjestötilojen kiertokulku on ottanut askeleen eteenpäin ja eri järjestöt pääsevät muuttamaan uusiin tiloihinsa vuodenvaihteen jälkeen. Myös rakkahin TYT:mme saa mahdollisuuden aivan uudenlaisen toiminnan järjestämiseen uusissa tiloissaan Dommalle Leppäsuolle pian valmistuvassa uusimmassa ylioppilastalossa.

Mitä mediamylläkkä järjestötiloista sitten tarkoittaa ylioppilasliikkeen uskottavuudelle? Erästä hyvää ystävääni lainatakseni yliopistomaailmassa eletään ”perkeleenmoista muutoksen aikaa”. Pystyykö HYY luovimaan yhtenäisellä miehistöllä yliopistouudistuksen pyörteissä pitäen opiskelijoiden lipun korkealla, jos sisäiset riidat ovat näkyvin osa HYYtä ulospäin? Kaupungintalokin vallattiin kunnallisvaalien alla, mutta kuinka käy valtuustoryhmien lupaamien yhdeksän hyvän ja kymmenen kauniin? Tuleeko lisää opiskelija-asuntoja ja toteutuuko autoton keskustakampus?

Kaiken muutoksen keskellä on kuitenkin aika juhlistaa HYYn 140-vuotissynttäreitä 26.11. Onnea viriilille nuorukaiselle toivottaa toki myös ylpeä isosisko TYT!

S'amor non è, che duncque è quel ch'io sento!

Otsikossa **Francesco Petrarca** kysyy ”mitä siis tunnen, ellen rakkautta?” Samannimisessä runossaan renessanssikirjailija kamppailee rakkauden arvoituksen kanssa miten jokin hyvä voi tuottaa kuolemantuskaa? *Amor* saakin runossa nimen *viva morte*, elävä kuolema, jolla kirjoittaja muistuttaa sen vallasta.

Monen muun tavoin Petrarca oli tunnistanut rakkaan poisviennin aiheuttavan rakastajassa kurjuutta. **Augustinus** sanoi asian suoraan: ”häntä, jolta viedään pois (*subtrahitur*) se, mitä hän rakastaa, sanotaan kurjaksi... rakkaansa nähnyttä puolestaan sanotaan onnelliseksi” (*Enn. in Ps. 26, 2*).

Rakkaudesta Augustinus opetti, että se on Jumalan vaikuttamaa ja suuntautuu sekä Jumalaan että lähimmäisiin. Molempia rakastetaan vielä uskon varassa, mutta Jumalan valtakunnan tultua näkemisessä - täydellisesti ja vailla himoa. Rakastamisen syy ei kirkkoisän mukaan ole tuolloin, Petrarcan lohduksi, enää kätkössä (*Ench. xxxii, 121*). Hän opetti myös, että toivominen on mahdotonta ilman rakkautta (*xxxi, 117*).

Toivon on usein ajateltu suuntautuvan johonkin, mikä ei vielä ole käsillä. Tämä pätee myös rakastamiseen. **Tuomas Kempiläinen** kiteytti rakkaan poissaolon paljastavan sen, mitä tämän läsnäolo on merkinnyt: *indicat dilecti absentia: quid contulit eius praesentia* (*Solil. 14*). Samoin oli opettanut jo **Aristoteles** (*Rhet. 1370b, 20-28*) ja **Paavalikin** vihjasi **Filemonille** (15-16) samansuuntaisesti.

Petrarcan runo nostattaa myös kysymyksen rakastamisen syystä. Paavalilta muistamme, että vain *agape* itse on tämä syy (1. Kr 13). Samoilla jäljillä oli myös runoilija **Alexander Pope** kirjoittaessaan ”Eloiselta Abelardille”, että rakkaus panee vaikertamaan (*groan*) sellaiset kuolevaiset, jotka rakastavat jonkin muun kuin sen itsensä vuoksi.

Joona Salminen

hyvä työ ei ole uskon asia

Pappisliitto sinun tukenasi
opiskelussa ja työelämässä

liity Pappisliiton opiskelijäseneksi!

Opiskelijajäsenyys on ilmainen.

Mitä saat?

- neuvontaa ja koulutusta työllisyysasioissa
- Crux-lehden postiluukkuusi kuusi kertaa vuodessa
- matkavakuutuksen
- mahdollisuuden hakea matka-apurahaa

Liiton opiskelijajäsenenä voit liittyä Erityiskoulutettujen työttömyyskassaan erillistä korvausta vastaan.

Liiton opiskelijatoiminnasta vastaa opiskelijasihteeri Sanna Ylä-Jussila p. (09) 150 2455, sanna.yla-jussila@akiliitot.fi www.pappisliitto.fi

καὶ περὶ μὲν τούτων
τοσαῦτα ἡμῖν εἰποῦσι καὶ
παρὰ τῶν θεῶν καὶ παρὰ
τῶν ἡρώων εὐμένεια εἶη.

(Mutta meille, jotka puhumme näistä
asioista niin paljon, olkoon jumalat ja
puolijumalat armolliset. Herodotos II, 45)

Rakastamisesta

Rakkaus-sana on kulunut loppuun. Menettänyt viimeisetkin itsetunnon rippeet, jotka sillä joskus vielä oli. Siitä on tullut osa pappien, poliitikkojen, aviokumppanien ja populaarimusiikin vastenmielistä retoriikkaa. Rakkaus on vääristynyt ”joksikin”: ”the *thing* called love”. Tätä ”jotakin” siten on myös mahdollisuus muokata oman näköiseksi ja kokea oikealla tavalla. Rakkaudesta on tullut muotopuoli: *quasimodo*. Tähän haasteeseen kirjoittaja haluaa vastata!

Tavallisimmin määrittelemme rakkauden suhteeksi, relaatioksi, kahden ihmisen välillä: x rakastaa y:tä. Jotta tämä suhde, rakkaus, toteutuisi ja täyttyisi, sen täytyy olla myös molemminpuolista, symmetristä: jos Minna rakastaa Mannaa, niin Manna rakastaa Minnaa. On myös mahdollista ajatella rakkautta tunteena, joka täyttää minut ja saa minut toimimaan tietyllä tavalla tietyissä tilanteissa: en saa unta yöllä, koen hengenahdistusta toisen ollessa läsnä, teen lupauksia, joita en muuten täyttäisi jne. Kaikki edelle sanottu on varmastikin aivan oikein ja kohtuullista, mutta tämän kirjoittajalle se ei kaikessa jokapäiväisyydessään riitä. Hyväksytään, että rakkauteen kuuluu sekä suhde että tunne, mutta nämä määrittelyt ovat vain heikkoja pintaraapaisuja. Riittää, että ne vain mainitaan.

Kirjoittaja väittää: *rakkauteen kuuluu olennaisesti haluaminen*. Sen kohde on jotain, mitä emme omista tai hallitse. Tämän meille on jo opettanut Platon: ”’Kuule, Sokrates, mitä rakastaa hyvien asioiden rakastaja?’ - Minä vastasin, ’Sitä, että ne olisivat hänen omaansa’” (Pidot, 204e) Rakastaminen on siis yhtä kuin sen kohteen haluamista. Täydellistyykö rakkaus, kun haluaminen loppuu, kun koemme vastarakkautta eli kun kohde on tullut omaksi? Tällöin ei kuitenkaan voida enää puhua rakkaudesta, jos rakkauteen kerta kuuluu olennaisesti haluaminen. Vastavuoroisuus ei kuvaa rakkautta, sen täyttymistä, riittävällä tavalla. Rakkaus ei voi palautua vastavuoroisuuteen, dialogiin.

Parhaiten tämä tulee esillä rakkaudessa, jota perinteisesti on kutsuttu *erokseksi*: kosketuksessa, lihallisessa kanssakäymisessä toisen kanssa. Kosketus nimittäin pyrkii alati ottamaan kiinni toisen lihasta, toisesta. Se haluaa hyödyntää toisen heikkoutta. Se pyrkii hallitsemaan, se haluaa toisen, rakastaa. Mitä lähemmäksi kuitenkin pääsemme toista ja toisen heikkoutta, sitä enemmän toinen pakenee eikä antaudu meille. Toinen on aidosti saavuttamattomissa, meidän hallintamme ulkopuolella. Näin syntyy halu tulla kosketetuksi, halu vastaanottaa rakastettu.

Kosketukseen kuuluu samanaikaisesti sekä halu hallita että halu tulla hallituksi. Haluamme vastaanottaa toisen kosketuksessa aivan kuin avaisimme hänelle oven ja kutsuisimme sisään. Rakkaus siis avaa meidän eteemme, jotain hallitsematonta, jotain, mitä emme voi hallita, mutta mitä haluamme.

Rakkaus on siis suhde, joka ei antaudu kokonaisuudeksi, ”kivaksi paketiksi”. Näin on, koska rakastettu ei antaudu rakastajan omaksi. Näyttää siis olevan niin, että *erokseen*, kosketukseen, kuuluu itse *agape*. Tämä tulee selväksi, kun ymmärrämme, että *agape*, mikä yleisesti määritellään pyyteettömäksi rakkaudeksi etenkin ihmisen ja jumalan välillä, tarkoittaa myös ja nimenomaan vieraan vastaanottamista ja viihdyttämistä. Samalla kun rakastaja haluaa omistaa rakastetun, hän haluaa ottaa tämän vastaan ja hoivata tätä. Toisin sanoen rakastettu pakottaa rakastajan olemaan vastuussa hänestä.

Rakkaus tuo esille meidän rajallisen vapauden, jota vastuullisuus rajoittaa. Ei siis ole tyydyttävää ajatella agapeta ja erosta toisistaan erillisinä rakkauksina tai rakastamisen tapoina. Ne kuuluvat vankasti yhteen. Agape ei merkitse mitään eroksen ulkopuolella. Rakkauden *mystisyys* on nimenomaan kosketusta, sanan lihaksi tulemista, ei-myyttistä. Se ei ole ”jotain” ulkopuolista.

Todellinen rakkaus (*jos sellaisesta edes kehtaa puhua*) on tyytymätöntä halua: vastuullisuutta. *Ehkä Jumalakaan ei ole mahdollista rakastaa vailla erosta. Ehkä Jumalakaan ei rakasta ihmistä vailla erosta, vailla kosketusta, vailla lihaksi tulemista.*

*“Underneath your name where it’s underlined
I’ve been turned around, I been mystified by true love
And that ain’t the hardest part: talking bout true love
Oh and that ain’t the hardest part
The hardest part is loving
Somebody that cares for you” (Ryan Adams)*

Panu-Matti Pöykkö

